

Dkt. David Howard, Joshua-Ruth, Kipindi cha 30 Waamuzi 19-21 nyongeza ya pili, Hasira ya Wabenyamini

© 2024 David Howard na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. David Howard katika mafundisho yake kuhusu vitabu vya Yoshua hadi Ruthu. Hii ni kipindi cha 30, Waamuzi 19-21, kiambatisho cha pili, Hasira ya Wabenjamini.

Salamu tena, na katika sehemu hii tutakamilisha majadiliano yetu kuhusu kitabu cha Waamuzi.

Kuna hadithi moja ya mwisho inayopitia sura za 19 hadi 21. Kuna pande kadhaa za hadithi hiyo, lakini kimsingi yote ni kitu kimoja, aina moja kinachoongoza kwenye kingine kupitia hili. Kwa hivyo tumezungumzia kuhusu mzunguko wa kushuka kwa ufisadi na uasi katika kitabu chote.

Tunaona jambo hilo likifikia kilele chake katika Yeftha na hasa Samsoni miongoni mwa waamuzi. Sura ya 17 na 18 zinaonyesha ufisadi wa Mika na Mlawi wake na dini yake binafsi aliyoifanya na ushiriki wa Wadani katika hilo. Na sasa katika sura ya 19 na 21, tuna ufisadi zaidi wa kimaadili na kiroho.

Na tunaweza kuzungumzia hili kwa upande wa hasira ya Wabenyamini kwa sababu mambo mabaya yanatokea huko Gibeā, ambayo ni mji ndani ya kabila la Wabenyamini. Na kisha baada ya hayo, Waisraeli, Waisraeli wengine walishambulia kabila la Benyamini, na ni vita hivi vikubwa vya wenyewe kwa wenyewe. Watu wengi wanauawa.

Lakini inaanza na Mlawi mwingine. Sura ya 17 inaanza na Mlawi, pamoja na mtu anayeitwa Mika kutoka Efraimu, lakini anamwajiri Mlawi kijana. Katika sura ya 17, mstari wa 7, kijana kutoka Bethlehemu huko Yuda wa familia ya Yuda ambaye alikuwa Mlawi na anaishi kama mgeni na anaondoka Bethlehemu kwenda nchi ya Efraimu.

Sura ya 19, mstari wa 1, inaanza na Mlawi. Jambo la kwanza tutakaloliona tena, tunaambiwa tena katika siku hizo hakukuwa na mfalme katika Israeli. Mambo yanafikia hatua hii mbaya kwa sababu ya ukosefu wa uongozi halisi wa kimungu.

19, mstari wa 1 unaendelea kwa kusema, Mlawi mmoja alikuwa akikaa ugenini katika sehemu ya mbali ya nchi ya vilima ya Efraimu, ambaye alijitwalia suria kutoka Bethlehemu ya Yuda. Kwa hivyo, inashangaza, katika 17 tuna Mlawi kutoka Yuda

akienda Efraimu. Hapa katika 19, tuna Mlawi kutoka Efraimu akienda Bethlehemu kuchukua mke, suria, kutoka huko.

Na mara moja tunaambiwa kwamba hakuwa mwaminifu kwake na anamwacha na kurudi nyumbani kwa familia yake huko Bethlehemu. Na hilo linasababisha mfululizo wa matukio ambayo hatimaye yanazidi kuwa mambo mabaya yanayotokea katika sehemu iliyobaki ya kitabu. Kwa hivyo, katika mstari wa 3, sura ya 19, mumewe alisimama na kumfuata ili kuzungumza naye kwa upole na akafika nyumbani kwa msichana huyo na baba yake akamkaribisha ndani.

Na kisha kuna aina hii ndefu ya mzunguko unaojirudia ambapo anakaa usiku kucha, kisha anataka kuondoka, na baba yake anajiunga naye kukaa kwa muda mrefu zaidi na zaidi na kimsingi anaishia kukaa karibu wiki moja. Na huwezi kujua, mwanamke huyo kijana hatajwi hapa, lakini baba lazima ampende Mlawi vya kutosha kutaka abaki kwa muda mrefu na labda wakati huu anajaribu kumshawishi binti arudi na mumewe. Lakini hatimaye, mwishoni, Mlawi anaamua ametosha na kwa kweli ataondoka.

Na kwa hivyo, katika mstari wa 10 inasema hakutaka kulala. Aliondoka, akaondoka, akafika mkabala na Yebusi, yaani Yerusalemu. Kwa hivyo, Yerusalemu iko hapa, mbali kidogo upande wa magharibi.

Na inasema kwamba alikuwa na punda wawili waliotandikwa pamoja naye na suria wake alikuwa pamoja naye. Na kuna ufahamu mdogo wa kuvutia kuhusu hali ya Yerusalemu kwa wakati huu kwa sababu katika mistari michache ijayo tunayemfahamu akiwa na watumishi na wanapokaribia Yebusi, katika mstari wa 11, mtumishi anasema, twende tukae hapa katika mji wa Wayebusi. Na bwana, Mlawi anasema, hapana, hatutageuka, mstari wa 12, hatutageuka na kuingia katika mji wa wageni ambao si wa watu wa Israeli.

Tumetaja hapo awali kwamba Yerusalemu, Yebusi, ilikuwa kwenye mpaka wa Yuda na Benyamini, Yuda upande wa kusini, Benyamini upande wa kaskazini. Katika sura ya 15, mstari wa 63, inasema kwamba Wayahudi hawakuweza kuwafukuza Wayebusi kutoka katika eneo lao. Na Waamuzi sura ya 1, mstari wa 21, inasema kwamba Wabenyamini hawakuweza kufanya jambo lile lile.

Kwa hivyo, wote wawili walikuwa na aina fulani ya madai kwa jiji hilo. Lakini hapa tunaona kwamba kwa namna fulani lilikuwa eneo lisiloegemea upande wowote na halikuwa la mojawapo ya hizo mbili. Na Wayebusi bado wanadumisha uhuru wao huko, inaonekana kama.

Na kwa hivyo hapa tuna Mlawi na mtumishi wake. Na Mlawi hataki kukaa katika mji huo kwa sababu anauona kama mji wa kigeni. Na tena, ni hadi miaka kadhaa

baadaye ndipo Daudi anauteka mji huo na kuufanya wake, na kuufanya kuwa mji wa Kiyahudi, mji wa Israeli, mji mkuu wa nchi, bila shaka.

Kwa hivyo, wanaendelea hadi Gibea. Gibea iko kama maili nne magharibi mwa Yerusalemu. Iko katika eneo la Benyamini.

Nao watakaa pale. Kwa hivyo, wanafika pale. Wanageukia upande ule.

Na anaingia uwanjani kwa sababu hakuna mtu anayewakaribisha. Mistari ya 16 hadi 21 inatuambia kuhusu ukarimu wa mzee ambaye anakutana naye hapo. Na mzee huyo, wanapoenda huku na huko, hatimaye anamwalika nyumbani kwake.

Na hivyo ndivyo sehemu hii inavyoishia. Na hapo ndipo walipotulia hadi usiku. Na mzee huyo anamleta Mlawi nyumbani kwake.

Nao, mwishoni mwa mstari wa 21, wakanawa miguu yao, wakala na kunywa. Kwa hivyo, wanafurahi wakati huu, mstari wa 22. Na kisha wanaume wa mji, wanaume wa Gibea, na inawaita watu wasiofaa.

Tumekutana na neno hilo mara kadhaa. Abimeleki ni mtu asiyefaa kitu, na Samsoni anashirikiana na watu wasiofaa kitu. Mmoja wa majaji wengine anahusishwa na watu wasiofaa kitu.

Kwa hivyo, tunaona kwamba hili halitaisha vizuri, inaonekana. Na wanachomwambia mzee huyu katika mstari wa 22, mlete mtu aliyekuja nyumbani kwako ili tumjue. Sasa, katika Agano la Kale, neno kujua lina njia kadhaa tofauti ambazo linatumika.

Inahusiana na utambuzi wa kiakili. Inahusiana na uhusiano na kumjua Mungu. Pia inahusiana na muungano wa ngono.

Adamu alimjua mkewe, naye akapata mimba na akazaa mwana. Kwa hivyo ndivyo ilivyo. Mjadala mwingi kuhusu maana halisi ya hilo hapa.

Na niseme hapa pia, kifungu hiki, kuna mwangwi mwingi wenye nguvu sana katika kifungu hiki cha Mwanzo 19, ambapo una Lutu na wanaume wa jiji wakiingia Lutu wakitaka kuwajua wanaume wawili alio nao kama wageni, na Lutu badala yake anawatoa binti zake kwa wanaume hawa. Hapa, hali hiyo hiyo inajitokeza, na mtu huyo, mwenye nyumba, anatoka na kusema, hapana, msitende uovu hivyo. Kwa kuwa mtu huyu amekuja nyumbani kwangu, msifanye jambo hili baya.

Tazama, hapa kuna binti yangu bikira na suria wake. Sasa, sababu ya kusimama hapa ni kwa sababu, katika miongo ya hivi karibuni, kumekuwa na mjadala mwingi miongoni mwa wasomi wa Biblia na wengine kuhusu kama kifungu hiki na kifungu

cha Mwanzo vinazungumzia kuhusu ushoga au la. Na inaonekana kulaaniwa vikali huko Sodoma katika Mwanzo 19.

Inaonekana kulaaniwa vikali hapa. Kijadi, imedhaniwa kwamba hii imekuwa ni hamu ya kukomesha enzi ya shughuli za ushoga. Lakini kumekuwa na wafasiri wengine katika miongo ya hivi karibuni ambao wamependekeza hapana, au ambao wamepinga hapana.

Huu si ushoga hata kidogo. Ni ombi la kuwaleta wanaume hao nje ili tujue kwamba ni kama tunavyoweza kuwasalimu. Sisi ni kamati ya ukaribishaji ya kitongoji.

Tunataka tu kuwajua wao ni akina nani na kuwajua. Nadhani hilo ni kinyume na ukweli kwamba majibu ya Lutu na majibu ya mtu huyu yanawapa wanawake vijana. Katika kifungu hiki, pia kinasema, msitende uovu sana, wala msifanye jambo hili baya.

Kama walitaka tu kuwajua wanaume hawa ni akina nani, hilo si jambo ovu, hilo si jambo ovu. Wengine, kwa hivyo hiyo ilikuwa hoja ambayo ilitolewa wakati fulani. Jibu ambalo nimetoka kutoa kwa kawaida limetolewa.

Hoja imebadilika kidogo, na sasa watetezi wa uhalali wa mahusiano ya ushoga watasema, hapana, suala si ukweli wa shughuli za ushoga, bali ni shughuli za ushoga na hii ni ubakaji wa ushoga. Mjadala huo unaendelea. Pia umeunganishwa na sehemu zingine za maandiko zinazozungumzia ushoga, hasa Paulo katika Warumi 1. Ningesema hapa hakika, kwamba shughuli yenyewe inaonekana kama jambo baya, na mwanaume anatambua hili, na hatuwezi kuepuka ukweli huo.

Anaahidi, kwa njia ya ajabu, kumtoa binti yake bikira na suria wa mwanaume huyo pale, kwa hivyo anasema, Wavunje , fanya chochote unachotaka nao, fanya unavyotaka nao, lakini usimfanyie hivi mtu huyu ambaye ni mgeni wangu. Wanaume hawakufurahishwa na hilo, kwa hivyo mwenye nyumba, sawa, anasema mtu huyo, haijulikani ni nani, lakini inaonekana kama Mlawi anamshika suria wake na kumfanya atoke kwao, nao wakamjua na kumtendea vibaya usiku kucha hadi asubuhi. Anaanguka mlangoni bwana anapotoka asubuhi.

Kimsingi, yuko pale amelala amekufa. Mlawi huyu hajifunikii utukufu katika kifungu hiki, kwa sababu hana huruma. Anasema tu katika mstari wa 28, Ondokeni, twendeni.

Hakuna wasiwasi kuhusu huzuni yake iliyo wazi. Huenda asijue kwamba amekufa, lakini hakika hamjali. Hakuna jibu, kwa hivyo anampandisha juu ya punda, na anaamka na kuondoka.

Anapofika nyumbani, anachukua kisu, anamkata vipande 12, na kupeleka vipande hivyo kwa makabila 12 kama sehemu ya kukusanya taarifa hii. Lakini ukatili huu wa kumfanyia hivi suria huyu, ambaye inaonekana mwanamke ambaye alidaiwa kumpenda, mwanzoni mwa sura ya 19, ni wa kinyama hapa. Amepoteza mwelekeo wowote kuhusu wasiwasi wake kwake na sasa anafanya hili kuwa suala la kitaifa zaidi.

Kwa sababu Gibeon, mji ambapo ghasia hii ilitokea, iko ndani ya kabila la Benyamini, hii inazidi kuwa mzozo kati ya makabila mengine 11 na kabila la Benyamini. Mtu huyu amefikia hatua hiyo. Sura ya 20, hiyo ndiyo mada yote ya sura ya 20.

Israeli sasa imeanguka katika vita vya wenyewe kwa wenyewe vyenye uharibifu mkubwa. Nilitaja hapo awali kwamba sura za 2-16 zinahusu migogoro ya Israeli na nje, maadui walio nje yao. Sura za 17-21 zinahusu migogoro ya ndani na migogoro ya kujiangamiza, na hakika, tunaona hilo hapa katika sura ya 20.

Ni mfuatano wa mambo ya kutisha na ya kutisha. Kwa hiyo wanakusanyika pamoja, sura ya 20, mstari wa 1 na unaofuata. Na kila mtu anatoka Dani hadi Beersheba.

Dani iko kaskazini mwa mbali, na Beersheba iko kusini mwa mbali. Wanakusanyika mahali pamoja huko Mizpa, ambayo iko katikati ya nchi. Na wakuu wa watu wote, makabila yanayojisalimisha kwa Bwana, kuna watu 400,000 kati yao.

Wanaume waliochota upanga. Na inaonekana Wabenyamini hawajaalikwa, kwa sababu mstari wa 5 unasema walisikia kuhusu hili. Na watu wa Israeli wanauliza, hili lilitokeaje? Na hivyo, Mlawi anasimulia hadithi, mstari wa 4 na unaofuata.

Na hivyo watu wote wakasimama kutokana na hilo. Mstari wa 7, Mlawi anasema, kwa sababu ya ghadhabu hii, nataka kila mtu aniunge mkono na kunipa ushauri wenu. Na kila mtu anasimama kwa silaha.

Katika mstari wa 8 na unaofuata, inasema, hakuna hata mmoja wetu atakayeenda nyumbani kwake, hakuna hata mmoja wetu atakayerudi nyumbani kwake, ila hadi tutakaposhughulikia ukatili huu. Na kwa hivyo wanatuma watu kupitia kabila la Benyamini, na kwanza wanasema tu, umefanya nini? Na ombi la kwanza ni la haki, kututumia wahalifu. Tutumie watu wasiofaa waliofanya ukatili huo, na labda hii itakuwa ndiyo.

Lakini mwisho wa mstari wa 13, Wabenyamini hawakusikiliza hilo. Na hivyo inaongezeka hadi kiwango kingine. Na hivyo watu wa Benyamini, mstari wa 14 na wanaofuata wanatoka kupigana vitani.

Kuna watu wengi wanaohusika hapa. Kuna wanaume 26,000, mstari wa 15, wa Wabenyamini. Inaonekana kuna 400,000, wa Israeli wengine.

Na wenyeji wa Gibeala wenyewe walikuwa na watu 700 wasomi, mwisho wa mstari wa 15. Mstari wa 16, miongoni mwao walikuwa wanaume 700 waliochaguliwa ambao walikuwa wakitumia mkono wa kushoto, ambao wangeweza kurusha kombeo. Na hiyo ingekuwa faida, kwa sababu kwa kawaida vitani, umezoea kutumia mkono wa kulia.

Jiwe linatoka pembe fulani, njia, kutoka kwa wapigaji kombeo wa mkono wa kulia. Kwa hivyo, kama ungekuwa na wapigaji kombeo wa mkono wa kushoto, ilikuwa faida. Ingekuwa mshangao zaidi.

Kama vile labda katika tenisi, ambapo wachezaji wengi hutumia mkono wa kulia, na ukiwa na mchezaji anayetumia mkono wa kushoto, inamtupa mpinzani mbali. Na wanaume wa Israeli, mstari wa 17 tena, tena, wanarudia, wanaume 400,000. Kwa hivyo, watu wa Israeli wanapanda na kuuliza kwa Mungu, ni nani atakayetutangulia dhidi ya Wabenyamini? Na jibu tena, kumbuka hilo tayari limesemwa katika sura ya 1, ni nani atakayetutangulia? Na Mungu anasema, Yuda.

Jambo lile lile hapa katika mstari wa 18, ni Yuda. Kwa hivyo, waliamka asubuhi, wakapiga kambi dhidi ya Gibeala. Na sasa kuna mfululizo wa mashambulizi na kukataa na mashambulizi ya mara kwa mara.

Na hutokea mara tatu katika aya chache zijazo. Na mambo yanaonekana kuwa mabaya zaidi na zaidi katika hatua hii. Mara mbili za kwanza, Benyamini ana uwezo wa kuwafukuza Waisraeli wengine.

Mara ya tatu, walishindwa. Nao walikabiliwa na maangamizi kamili ambayo yalitarajiwa. Ilikuwa ni sehemu ya Wakanaani.

Katikati ya hili, tuna marejeleo katika mstari wa 28 kwa Finehasi. Kabla tu ya hapo, inataja Betheli katika mstari wa 26. Hapa ndipo jeshi lilipofika katikati ya nchi.

Na mabano mwishoni mwa mstari wa 27, hapa ndipo Sanduku la Agano la Mungu lilipo. Kwa hivyo, uwepo wa Mungu ulikuwa hapa Betheli. Na inataja kwamba Finehasi, mwana wa Eliezeri, mwana wa Haruni, alikuwa akihudumu mbele ya Sanduku siku hizo.

Kwa hivyo hiyo pia ni ishara nyingine ndogo kwamba labda matukio hapa hayafanyiki mwishoni mwa kipindi hicho, bali mapema zaidi. Kwa sababu Finehasi alikuwa mwana wa Haruni aliyeishi mamia ya miaka iliyopita. Na hivyo, pamoja na ishara kuhusu mjukuu wa Musa katika sura ya 18 ya awali, vyote ni ishara kwamba sura hizi za mwisho zinaweza kuwa zilikuwa zikitokea mapema zaidi katika kipindi hicho.

Lakini zimewekwa hapa kuonyesha kina ambacho kila kitu kilikuwa kimezama kufikia hatua hii. Anamuuliza Bwana, na Bwana anajibu katika mstari wa 28, akisema, Pandeni kwa ajili ya kesho, nami nitawatia mikononi mwenu. Kwa hiyo wanaweka shambulizi, nao wanaingia, na hatimaye, wanaweza kuwashinda.

Siwezi kuona nambari za mistari vizuri, samahani. Mstari wa 35, unasema, Bwana aliwashinda Benyamini mbele ya Israeli. Wanaume wa Israeli wakawaangamiza watu 25,100 wa Benyamini siku hiyo.

Kwa hivyo, licha ya vilindi vya chini ambavyo kila mtu alikuwa amezama, bado tunamwona Mungu kwa niaba ya Israeli akipigana dhidi ya Benyamini. Na nadhani labda wazo lililopo ni kwamba kwa matatizo yote yanayotokea nchini humo, taifa limekusanyika pamoja kukabiliana na ghadhabu. Labda kama vile katika kitabu cha Yoshua katika sura ya 22, wakati makabila yaliyokaa mashariki mwa Yordani yalipojenga madhabahu, taifa lililobaki liliungana pamoja wakidhani hii ni ghadhabu kwa sababu ni madhabahu ya ibada ya uongo.

Nao, kwa sifa yao, wako tayari kutetea kanuni kwamba hakupaswi kuwa na ibada ya uongo kwa kwenda vitani. Kisha hali hiyo inasambazwa kwa sababu inaonekana makabila ya mashariki mwa Yordani hayakuwa yamejenga madhabahu ya uongo. Kwa hivyo, fedha moja iliyo hapa, mwanga mmoja wa nuru unaweza kuwa kwamba ingawa mambo yanaendelea vibaya hapa, makabila 11 yameungana dhidi ya ghadhabu hii, na kwa hivyo Mungu anawapa, akiwaruhusu kushinda hapa dhidi ya Wabenyamini.

Kwa hivyo, mstari wa 36, watu wa Benyamini waliona kwamba wameshindwa. Lakini kuna watu wengi zaidi wanaoanguka. Mstari wa 44, watu 18,000 wa Benyamini walianguka, wote wakiwa mashujaa.

Kuna watu 2,000 zaidi wanaoanguka katika mstari wa 45. Kila mtu anayeanguka siku hiyo ni wanaume 25,000, ambayo inaonekana kuwa nyongeza ya 25,100 wa mstari wa 35. Kwa hivyo kuna mauaji mengi tu wakati huo.

Na tena, cheche, kichocheo kilichoanzisha mauaji haya yote ya kitaifa karibu ni ubinafsi wa mtu mmoja, huyu Mbenyamini, samahani, huyu Mlawi, na ubinafsi wa mtu anayefungua nyumba yake kwa watu wasio na thamani ili waje kumbaka suria, na huyu Mlawi ambaye hajali sana kitakachompata mkewe. Kwa hivyo hiyo, tena, athari ya mambo. Na kwa hivyo, inaishia na kabila la Benyamini linaonekana kufutika kabisa.

Katika mstari wa mwisho wa sura, mstari wa 48, watu wa Israeli waliwageukia watu wa Benyamini, wakawaua kwa upanga, mji, watu, wanyama, na kila kitu walichokiona, na miji yote waliyoikuta, wakaichoma moto. Kwa kushangaza, kile ambacho Israeli wangepanya dhidi ya Wakanaani huko nyuma katika kitabu cha

Yoshua, sasa wanajishambulia wenyewe ndani ya watu wao wenyewe, ndugu zao wenyewe, na kuwaangamiza na kuwateketeza kila mtu kwa moto huko. Kwa hivyo hiyo ndiyo hoja ambayo imekuja hapa mwishoni mwa sura ya 20.

Kwa hivyo, tuna sura moja ya mwisho. Na ni jambo la kejeli kwa sababu baada ya haya yote, Waisraeli wanatambua na wanajiuliza, hmm, tumefanya nini? Tumeangamiza kabila la mmoja wa ndugu zetu. Labda hilo si wazo zuri sana.

Labda hatungepaswa kufanya hivyo. Na hilo ndilo jambo kuu katika aya ya kwanza ya sura ya 21, mstari wa 1 hadi 7. Na katika mstari wa 6, inasema watu wa Israeli walimhurumia Benyamini, ndugu yao. Inasema, kabila moja limekatiliwa mbali na Israeli.

Kwa hivyo, tutafanya nini? Tutafanya nini kwa ajili ya wake kwa wale waliobaki? Kwa kuwa tumeapa kwa Bwana kwamba hatutawapa wake zetu, binti zetu, basi mtu mwingine achangie katika kufufua kabila la Benyamini. Hatutafanya hivyo. Kwa hivyo, kuna utata huu huku na huko, na watu wenyewe hawana msimamo.

Kwa hivyo, wanaamua kusema, ni nani ambaye hakuja na kukusanyika pamoja na kila mtu mwingine? Na wanatambua, mtu anasema, kwamba wakazi wa mahali panapoitwa Yabeshi-Gileadi, ambayo iko mashariki mwa Yordani, hawakuwepo. Kwa hivyo, wao ndio wanaochaguliwa kuwa na heshima ya kuchangia wake kwa Benyamini. Simaanishi kupuuza suala hilo, lakini wakati mwingine linakukumbusha jinsi kamati zinavyoundwa katika biashara au vyo ambapo tunaamua tutakuwa na kamati ndogo au mwenyekiti wa mtu ambaye mtu ambaye hakuwepo kwenye mkutano anapewa nafasi ya kuwa mwenyekiti au kuwa na majukumu.

Na hapa tunaona mambo yakiendelea. Kwa hiyo, taifa linatuma watu 12,000 miongoni mwa mashujaa wao katika mstari wa 10, na kwenda kuwapiga wenyeji wa Yabesh-Gileadi kwa upanga, kuwachukua wanawake wao, na kuwaangamiza wote, lakini wapate mabikira 400 vijana ambao hawajamjua mwanamume na kuwaleta. Kwa hiyo ndivyo walivyofanya.

Mstari wa 12, kusanyiko lote linakusanyika, na Wabenyamini wanarudi huko. Kwa hiyo, walimpa wanawake hawa 400, lakini hawakuwatosha kwa Wabenyamini. Tena, katika mstari wa 15, watu waliwahurumia Wabenyamini kwa sababu Bwana alikuwa ameleta mgawanyiko katika makabila ya Israeli.

Kwa hivyo, licha ya mambo yote yaliyotokea hapa, inaonekana kwamba kwa sababu hii, Mungu amefungua pengo hili kati yao, na kwa hivyo wanaamua wanahitaji hatua ya pili, hatua ya pili ya kutafuta wake kwa ajili ya Benyamini. Haikutosha kwenda kuwaangamiza kila mtu huko Yabeshi Gileadi na kuwaiba wasichana 400. Kwa hivyo, wanasema tena, katika mstari wa 16, tutafanya nini kwa ajili ya wake kwa sababu wanawake wa Benyamini wameangamizwa?

Kuna haja ya kuwa na urithi, lakini hatuwezi kuwapa wake zetu, mstari wa 18. Na hivyo, wakasema, twende Shilo. Kuna sherehe ya kila mwaka huko, na wanawake watakuwa wakicheza huko nje sherehe ya mavuno, na tuwashe shambulio la kuvizia na kuwateka nyara wengine 200.

Na kimsingi ndivyo inavyotokea. Nao wanawaambia Wabenyamini kwamba wanaweza kwenda kufanya hivi, kwa hivyo wanafanya vile, mstari wa 23. Nao watu wa Benyamini wakafanya hivyo, wakachukua wake zao kulingana na idadi yao kutoka kwa wacheza densi, ambao waliwachukua.

Kisha wakaenda na kurudi kwenye urithi wao, wakajenga upya miji iliyokaa humo, nao wakakaa. Kwa hivyo, mwisho wa sura hii unasikika kama wa amani, na kama kila mtu anavyoishi kwa furaha milele, mstari wa 24, watu wa Israeli waliondoka hapo wakati huo, kila mtu akaenda kwa kabila lake na familia yake. Wakatoka huko, kila mtu akaenda kwenye urithi wake.

Hilo linasikika kama mwisho wa kitabu cha Yoshua. Kila mtu anatulia na kurudi kwenye urithi wake. Kila kitu kiko mahali pake.

Na hayo yote yalikuwa mazuri kwa Yoshua, lakini yanapotosha kidogo hapa kwa sababu yanakuja kwa gharama kubwa na gharama kubwa ya maelfu, kama si makumi ya maelfu ya watu kuuawa na kuhamishwa, familia kuvunjika, na wanawake vijana kutendewa vibaya. Na kwa hivyo, mwandishi wa kitabu anamalizia kwa kutoa maoni yake ya mwisho kuhusu hili na kusema, hapana, hili si jambo zuri. Hakukuwa na mfalme wakati huo.

Kila mtu anafanya jambo hilo kwa macho yake mwenyewe. Haya yote yanatokea kwa sababu walikuwa wakifanya walichotaka kufanya. Hakuna uongozi wa kimungu katika nchi uliokuwa ukisema, hupaswi kufanya hivi.

Hivi ndivyo tunavyopaswa kufanya. Na kama kungekuwa na mfalme mcha Mungu akiwaongoza katika kumfuata Bwana na kuwa na mizizi katika sheria, maoni yangu ni kwamba karibu hakuna hata moja kati ya haya ambayo yangetokea. Ndiyo, ni wazi kwamba wote wametenda dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu, na kungekuwa na dhambi njiani katika taifa, lakini hakika si dhambi kubwa na uasi mkubwa na mteremko wa taifa kwa ujumla, ikiwa ni pamoja na viongozi, ambao ungekuwapo kama kungekuwa na mfalme mcha Mungu.

Kwa hivyo, tunapomalizia Kitabu cha Waamuzi, ili tu kurudia, mada kuu ikiwa ni uasi wa kiroho wa kumwacha Bwana tu inazidi kuwa mbaya wakati wote, na ishara, noti ikipigwa, kwamba mambo bora yanakuja, au mambo yangekuwa bora zaidi, kama kungekuwa na mfalme mcha Mungu. Tunapoendelea kusoma maandiko katika Kitabu cha Ruthu na kisha Samweli, tunatambua kwamba kuna siku bora zaidi mbele

utakapokuwa chini ya wafalme kama Daudi na Sulemani na baadhi ya wafalme wacha Mungu baadaye. Kwa hivyo huo ndio ujumbe wa Kitabu cha Waamuzi.

Ni mojawapo ya vitabu vya kusikitisha zaidi katika Biblia, lakini pia vinatufundisha sana.

Huyu ni Dkt. David Howard katika mafundisho yake kuhusu vitabu vya Yoshua hadi Ruthu. Hii ni kipindi cha 30, Waamuzi 19-21, kiambatisho cha pili, Hasira ya Wabenjamini.